

3 APLIKACE DIDAKTICKÝCH METOD

Třetí a poslední specificky zaměřenou částí Sekundární analýzy šetření TALIS 2018 je problematika aplikování didaktických metod učitelem ve výuce, a to v potenciálním vztahu s některými dalšími faktory. Kapitola se zaměří nejprve na obecnou míru využití didaktických metod učiteli, které se následně pokusí vztáhnout na problematiku sebedůvěry a spokojenosti učitele. Třetím analytickým směrem bude předpokládaná synergie mezi aktivitami a kurzy DVPP absolvovanými učiteli a samotnou aplikací didaktických metod ve výuce.

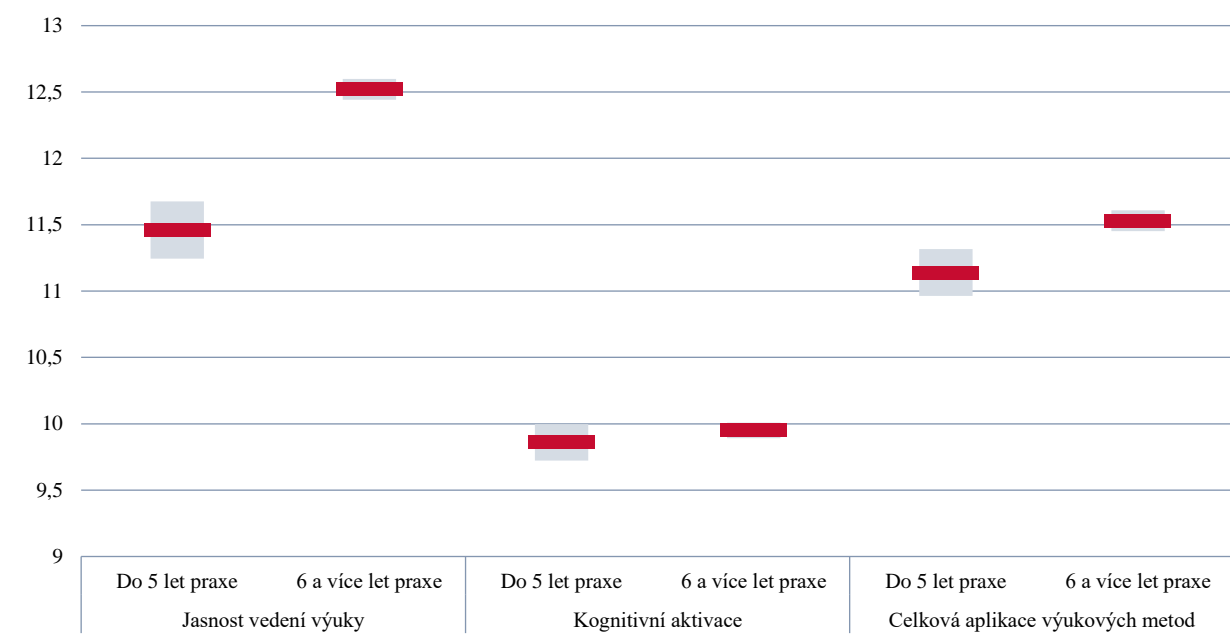
3.1 Deskriptivní zjištění

Na základě dřívějších zjištění České školní inspekce, a to nejen z mezinárodních šetření, ale i z dalších disponibilních národních datových zdrojů, lze předpokládat, že míra a charakter aplikace didaktických metod učitelem ve výuce budou výrazně podmíněny celkovým charakterem vztahů učitel–žák–škola. Pokud např. učitel není spokojený nebo si nedůvěřuje, lze důvodně předpokládat, že to ovlivní jak kompetence, tak prostou ochotu učitele aplikovat některé didaktické metody ve výuce. Pokud učitel nenavštěvuje kurzy DVPP dle potřeby ve výuce nebo absolvování kurzů DVPP brání jiné okolnosti, opět lze důvodně předpokládat, že se to projeví zejména na jeho kompetencích a ochotě případně nové metody aplikovat.

Úvodní základní přehled na reprezentativním vzorku českých učitelů poskytuje graf 53, který sleduje, do jaké míry jednotlivé skupiny učitelů udávají jasnost svého vedení výuky (ve smyslu jasného stanovení cílů výuky, požadavků na žáky aj.), do jaké míry udávají, že se u žáků snaží o kognitivní aktivaci (ve smyslu aplikace metod podporujících u žáků nikoli memorování faktů, ale hledání řešení problémů, týmovou práci apod.), a také index konstruovaný z předchozích dvou indexů spolu s indexem kompetencí k třídnímu managementu, který byl diskutován v předchozí kapitole ve vztahu k problémovému chování žáků pohledem učitele. Celkový index aplikace výukových (didaktických) metod se snaží měřit koncept zřetelného, častého a adekvátního aplikování vhodných didaktických metod.

Z grafu je patrné, že existují statisticky významné rozdíly při třídění dle základních proměnných. Učitelé, kteří mají delší pedagogickou praxi, udávají častější využívání metod jasnosti vedení výuky, tedy častěji žákům stanovují cíle výuky, zřetelněji toto komunikují směrem k žákům. Pohledem metod kognitivní aktivace neexistuje mezi učiteli s kratší a delší praxí statistický ani věcný rozdíl. Pohledem celkového využívání vhodných didaktických metod, včetně metod třídního managementu, tyto jsou častěji využívány učiteli s delší pedagogickou praxí. Lze říci, že u začínajících učitelů nezaostává eventuální inovativnost ve využití metod podporujících kognici, avšak chybí jim zatím dostatečné zkušenosti pro zřetelnější vedení výuky.

GRAF 53 | Průměry indexů aplikace didaktických metod ve výuce dle délky pedagogické praxe

Zdroj: TALIS 2018

Poznámka: Červená linie značí průměrnou hodnotu, šedé pruhy 95% konfidenční interval.